

tesa i Chrystusa. Jednocząca się Europa to wedle niego szansa dla Słowian, zagrożeniem jest **cywilizacja bez kultury**. Dr hab. R. Kolarzowa (UR Rzeszów) mówiła, iż **unifikacja Europy** już dawno się dokonała za sprawą **chrześcijaństwa**, z czego jesteśmy dziś dumni. Dwa są **widma strachu: unifikacja i utrata tożsamości**. Prof. V. Leško, Csc. (Słowacja – PU Prešov) mówił o tym, iż filozofie są narodowe. Dr M. Głogoczowski (PAP Słupsk) wskazywał, iż 80% ludzkości obecnie żyje w strachu, a **godność daje pieniądze**. Dr M. Brezcko (AM Białystok) wskazał, iż **nowożytność** utraciła wiarę w Mesjasza na rzecz **wiary w człowieka – Prometeusza**. Prof. H. Romanowska-Łakomy (UWM Olsztyn) nalegała aby nie zagubić europejskiego humanizmu, a **jednoczenie się Europy** polegało na **przekraczaniu europejskości**. Mgr J. Grat (Białystok) podkreślał **wartość pokoju i dialogu**. Dr T. Kozłowski (UW Warszawa) mówił, iż **Słowianie** wnieśli coś jednak do **kultury światowej: Leon Petrażycki** dał impuls dla powstania amerykańskiej filozofii prawa, płyty **Lutosławskiego** i **Góreckiego** są słuchane na Zachodzie. R. Tatrzański (Rzeszów) mówił, iż edukacja winna dążyć do tego, aby następne pokolenia dysponowały **podwójną mentalnością**: europejską i słowiańską. P. Sobota (Rzeszów) podkreślał, iż **ratunkiem dla ludzkości jest unifikacja**. Dr K. Kilian (UR Rzeszów) mówił, iż **Słowianie osiągną jedność, jeśli zrezygnują z pojęcia „narodu”**.

To niektóre tylko, wedle piszącego te słowa, najważniejsze wątki debaty, które pokazały jak złożone i przepastne są pokłady zagadnień, problemów, ale i obaw jak i nadziei związanych z miejscem Słowian w wydarzeniu szczególnym dla ich mentalno-kulturowego, ale i zarazem cywilizacyjnego autoukonstytuowania się w obliczu jednoczącej się Europy. Debata ta uwypukliła także podobieństwa, ale i zarazem różnice pośród Słowian, co dać może wskazówki do tego, co warto pielęgnować a co należy, o ile nie skorygować, to wyplenić. Aczkolwiek najważniejszym owocem Okrągłego Stołu Filozofów Słowiańskich jest otwarcie nowych perspektyw i kontekstów dla starych problemów, jak i generowanie nowych kwestii.

Anna Ondrejková

Medzinárodná konferencia „Hľadanie ľudskej identity” (21–22 X 2003)

*Международная конференция «Исследование человеческой индивидуальности»
(21–22 X 2003)*

V dňoch 21. – 22. októbra 2003 sa už tradične uskutočnila medzinárodná konferencia, organizovaná Katedrou filozofických vied FHV UMB a Inštitútom

filozofie Sliezskiej univerzity v Katowiciach na tému „Hľadanie ľudskej identity“ Príspevky, ktoré na nej odznali možno označiť ako intelektuálne reflexie vychádzajúce z rôznych situácií bytia človeka súčasnej civilizácie a zvažujúce alebo zhodnocujúce problémy, javy, pojmy a hodnoty súvisiace so sebaidentifikáciou a hľadaním identity pod vplyvom socio-kultúrnej reality. Účastníci konferencie sa zhodli v názore, že otázka autonómie človeka a hľadanie vlastnej identity vstupuje v súčasnosti do popredia viac, než kedykoľvek predtým, že osobná identita subjektu sa utvára ako niečo vedomé a zámerne vytvárané a že sa realizuje v interakcii konania JA – TY. Približne týmto smerom boli orientované príspevky: A. Zachariasza: Tozsamość czlowieka wobec jego zmienosci kulturowej i osobniczej, E. Struzik: Problem tozsamości w kulturze ponowoczesnej, J. Šlosiara: Existenciálne podoby ľudskeho pobytu vo svete, A. Klimekovej: Dejinno-filozofické problémy človeka, E. Višňovského: Fenomén spolubytia a pojem identity v súčasnej filozofii, H. Hrehovej: Intelekt a vôľa – základ ľudskej identity... a S. Gálika: Kto som JA, alebo k problému identity človeka. Špecifickým bolo vystúpenie I. Murína O hľadaní identity, doplnené filmovým dokumentom o ľuďoch z osád a lazov Horehronia, ktorí svoju skutočnú identitu presťahovaním do mesta stratili a nachádzať ju znova sú schopní iba v spojení s pôvodným prostredím.

Podstatná časť konferencie bola venovaná problematike kultúrneho vedomia vo vzťahu k demokratizácii, slobode a ľudským právam a objasňovaniu „štruktúry“ myslenia súčasného človeka. Na spoločnosť a jej sociálno-politické, ekologické a historické aspekty hľadania identity boli orientované príspevky. A. Sičáka: Individualizácia človeka ako súčasť spôsobu života v spoločenských procesoch 3.tisícročia., M. Ďuriča: Identita občana a determinanty parlamentnej demokracie, U. Wolnera: Dichotómia „zakorenenie – vykorenenie v tvorbe francúzskej Novej pravice, I. Šimu: Človek v poznatkovo orientovanej spoločnosti, P. Krchnáka: O identite človeka v ekologickej kríze, Z. Androvičovej: O identite z aspektu morálnej zodpovednosti, M. Glogoczowského: Wplyw „darwinowskich“ uwarunkowań swiadomości na zachowania poznawcze swiata kultury i nauki, K. Heriana: O hľadaní ľudskej identity v prírode. Vo vzťahu k histórii bolo orientované príspevky: A. Ondrejková: Identita, kultúra a dejiny, J. Šuch: Krátka úvaha nad problémom identity a histórie a špecifikovaný príspevok C. Diatku: M. de Montaigne – mysliteľ autenticity.

Sumarizujúci charakter mal príspevok D. Špinera: Domýšľavosť ako problém v hľadaní ľudskej identity a W. Ziebu: Tozsamość czlowieka – między esencja a autokreacja.

Okrem uvedených, na konferencii ešte odznali príspevky, v ktorých autori zdôraznili skutočnosť, že niektoré myšlienky prerazia do intelektuálneho sveta natoľko, že sa zdá akoby v sebe skrývali príslub vyriešenia aspoň základných,

keď už nie všetkých problémov a otázok, týkajúcich sa sebaidentifikácie hľadania identity v súčasnosti. Autenticite a spolubytiu ako dimenzii ľudského života boli venované vystúpenia F. Brišku, L. J. Veverku, M. Palenčára, S. Gálikovej, A. Démutha, I. Kútneho, B. Motýľa, P. Rusnáka, R. A. Slavkovského a M. Šedíka. Sprostredkovane bolo hľadaniu identity venované aj vystúpenie K. Žiakovej, M. Nemčekovej, M. Ferianca a A. Kašniara.

Nakoniec ešte pár slov k tematike, ktorá na konferencii zaznela v rámci analyzovania vzťahu človeka a spoločnosti k vede a náboženstvu v súvislosti s komunikáciou a porozumením. Práve komunikácia a porozumenie sú reakciou ducha na vlastné bytie i jeho poznanie – cez dialóg s druhým človekom. Na túto tému odzneli príspevky: Hong Yu Wong *The Self and Space*, K. Orban: *Self-reference and Self-identification*, B. Riečana *Matematika a hudba* a M. Wojewodu *K analytickej filozofii náboženstva*. V podobnom duchu vystúpili: M. Schmidt, J. Hvorecký, P. Volek, J. Čáp, M. Taliga, M. Kuna a P. Labuda.

Na záver série myšlienok o tom, čo sa hovorilo, analyzovalo, o čom sa diskutovalo možno je vhodné zdôrazniť, že ako priorita zazneli názory o možnostiach sebaidentifikácie a identity ako „inštalovania sa“ človeka vo svete výzvou na pluralitné a diferencujúce myslenie, ktoré, povedané slovami J. L. Abellána, „by bolo viac v zhode s heterogenitou bytia (poézia) ako s homogenitou myslenia (logika)“.